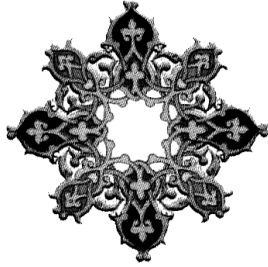

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

معاونت فرهنگه دانشگاه آزاد اسلامی
پژوهشگاه قرآن و معارف
شماره استاندارد بین‌المللی
۱۷۳۵-۸۷۰۱

صحیفه مبین

دو فصلنامه صحیفه مبین

شماره ۵۱، بهار و تابستان ۱۳۹۱ ش

صاحب امتیاز: معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی

مدیر مسئول: دکتر سید طه هاشمی

سر دبیر: دکتر سید بابک فرزانه

هیأت تحریریه: دکتر مهدی ایزدی (دانشیار دانشگاه امام صادق (ع)، رشته علوم قرآن و حدیث)؛ دکتر عبدالکریم بی‌آزار شیرازی (دانشیار دانشگاه مذاهب اسلامی، رشته مطالعات اسلامی)؛ دکتر احمد پاکتچی (استادیار دانشگاه امام صادق (ع)، رشته علوم قرآن و حدیث)؛ دکتر سید محمد باقر حجتی (استاد دانشگاه تهران، رشته الهیات و معارف اسلامی)؛ دکتر سید بابک فرزانه (استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، رشته زبان و ادبیات عرب)؛ دکتر محمد علی لسانی فشارکی (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج، رشته علوم قرآن و حدیث)؛ دکتر محمد مهدی مظاهری (استادیار دانشگاه آزاد اسلامی)؛ دکتر مجید معارف (استاد دانشگاه تهران، رشته علوم قرآن و حدیث)؛ دکتر جعفر نکونام (دانشیار دانشگاه قم، رشته علوم قرآن و حدیث)؛ دکتر عباس همای (استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، رشته علوم قرآن و حدیث).

مشاوران علمی: دکتر علی اصغر باستانی؛ دکتر فیروز حریری؛ دکتر احمد حسینی رنجبر؛ حجة الإسلام و المسلمین علی اکبر رشاد؛ دکتر عباس مصلائی پور؛ حجة الإسلام و المسلمین محمد علی مهدوی راد.

ترجمه و ویرایش خلاصه انگلیسی مقالات: دکتر سیدرضا به آفرین

مدیر داخلی: دکتر مرضیه قلی تبار

مدیر اجرایی: محمد حسین اشرف

ویراستار: دکتر حامدخانی (فرهنگ مهروش)

مسئول هماهنگی: مریم رزاقی

ناشر: معاونت فرهنگی دانشگاه آزاد اسلامی

مطالب مندرج در مقالات، نمایانگر آرای نویسندگان آنهاست

نشانی: تهران، خیابان شریعتی، دوراهی قلعهک، کوچه شهید امیر پابرجا، بلوار آینه، کوچه گل یخ غربی، شماره ۱، طبقه ۷، واحد ۷۰۱.

تلفن: ۲۲۶۰۶۳۴۲ و ۲۲۶۰۶۱۵۷

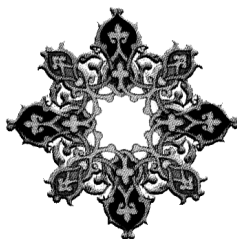
پست الکترونیکی: Chiefed.jsm@gmail.com

بها: ۱۵/۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: سازمان چاپ و انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی

این مجله بر اساس نامه شماره ۸۷/۱۸۴۶۷۸ مورخ ۸/۴/۱۳۸۸ دانشگاه،

دارای درجه علمی - پژوهشی است.

شیوه نامه تنظیم و ارسال مقاله

دو فصلنامه علمی پژوهشی صحیفه مبین، به نشر اندیشه ها و پژوهش های قرآنی و حدیثی می پردازد. رعایت نکات زیر، دست اندرکاران این مجله را در ارائه و انتشار هرچه دقیق تر و استوارتر مقالات یاری می کند:

۱. مقاله ها باید نتیجه تحقیقات نویسنده (گان) باشد. در این صورت با چند فرض برای داوران ارسال خواهد شد: ۱) در جای دیگری چاپ نشده باشد؛ ۲) در مجلات دیگر در دست داوری نباشد؛ ۳) از مجله دیگری پذیرش نگرفته باشد؛ ۴) از سوی مجله دیگری رد نشده باشد.

۲. مقاله به ترتیب مشتمل خواهد بود بر: عنوان، چکیده (حداکثر ۱۵۰ کلمه)، کلید واژه ها (۳ تا ۷ واژه کلیدی که بر زمینه اصلی موضوع مقاله دلالت داشته باشد)، مقدمه (طرح مسأله)، متن اصلی، نتیجه گیری، چکیده انگلیسی (Abstract) و فهرست کامل منابع.

۳. خلاصه انگلیسی روی یک صفحه جداگانه به ترتیب شامل: عنوان، نام نویسنده (گان)، واژه های کلیدی و متن با فونت Times New Roman تایپ و به همراه مقاله ارسال می گردد (صحت متن انگلیسی بر عهده نویسنده مقاله است).

۴. جدولها، شکلها و نمودارها به تعداد محدود با شماره، عنوان و توضیحات، هر کدام بر روی یک صفحه جداگانه آورده شود.

۵. ارجاعات داخل متن بلافاصله پس از نقل مطالب میان پرانتز شامل: نام مشهور مؤلف، جلد و صفحه مورد نظر می آید (طباطبایی، ۱/۳۵). در صورتی که بیش از یک اثر از یک نویسنده مورد

استفاده قرار گرفته باشد، پس از نام مؤلف، نام کتاب (Italic) نیز ذکر می شود. نمونه: (طباطبایی، *المیزان*، ۳۵/۱). ارجاع به مقاله‌های علمی بایستی بدین صورت باشد: (مؤلف مقاله، شماره صفحه)؛ همچنان که باید شماره مجله یا جلد کتاب در منابع پایانی یاد شود. نمونه: (پاکتچی، ۱۱-۱۵). منابع مختلف در داخل متن با (؛) از یکدیگر جدا می شوند (نمونه: راوی، ۱۶/۷، ۸؛...).

۶. شیوه ارجاع در منابع پایانی چنین است: نام مشهور مؤلف، نام کوچک، نام کتاب (Italic)، نام مترجم، مصحح یا محقق، محل چاپ، سال چاپ (نمونه: سیوطی، عبدالرحمان، *بغیة الوعاة*، به کوشش محمد ابوالفضل ابراهیم، بیروت، ۱۳۸۴ق/۱۹۶۴م). ارجاع به مجلات علمی اینچنین است: نام مؤلف، «عنوان مقاله»، عنوان مجله (Italic)، شماره و سال انتشار (نمونه: راوی، طه، «غریب الحدیث»، *مجلة المجمع العلمي العربي*، دمشق، ۱۳۶۰ ق/ ۱۹۴۱م).

یادآوری:

۱. تنها منابعی باید در پایان مقاله ذکر شود که در متن نیز مورد استفاده قرار گرفته باشد. بدیهی است بایستی از ذکر منابع مشابه و کم اهمیت خودداری شود.
۲. منابع خارجی بلافاصله پس از منابع فارسی و عربی قرار می گیرد.
۳. لازم است مقالات در محیط Word با خط: Nazanin، اندازه ۱۴، فاصله خطوط Double، حداکثر ۲۵ و حداقل ۱۲ صفحه با دو فرمت پی دی اف و ورد (Word). به پست الکترونیکی Chiefed.jsm@gmail.com ارسال گردد.
۴. در صفحه نخست مقاله، نام و نام خانوادگی مؤلف، رتبه دانشگاهی، نام دانشگاه، نام گروه آموزشی، نشانی پستی دقیق، شماره تلفن و نشانی الکترونیکی درج گردد.
۵. مقاله‌هایی که با شیوه نامه مجله تطبیق نداشته باشد، مورد ارزیابی قرار نخواهد گرفت.
۶. مقاله‌های ارسالی بازگردانده نمی‌شود.
۷. ویراستاران مجله در تلخیص و ویرایش مقاله‌ها آزادند.
۸. با توجه به حجم گسترده کار، در صورتی که مؤلف پس از گذشت دو ماه از تاریخ ارسال مقاله پاسخی مبنی بر اعلام وصول دریافت نکرد، می‌تواند مقاله خود را برای مجله دیگری ارسال نماید.

فهرست مقالات

- بررسی اصالت کتاب عبیدالله بن علی حلبی / دکتر مجید معارف؛ امیر رشیدی ۸
- مبانی ادبی - کلامی سید مرتضی در تفسیر قرآن کریم / دکتر باقر قربانی زرین ۲۵
- راویان مکتب: کاربرد داده‌های رجالی برای شناسایی جریان‌های فرهنگی / دکتر حامد خانی ۴۴
- تحلیلها از پدیده رؤیا در قرآن کریم و فرهنگ اسلامی / محمدرضا حاجی اسماعیلی؛ زهرا کریمی ۷۸
- دیدگاه ابوالکلام آزاد در باره «ذوالقرنین» و تأثیر آراء او بر مفسران پس از خود / دکتر جمشید جلالی شیجانی ۹۹
- از قاعده و استثناء در نحو تجویزی تا سلیقه و معنی در نظم قرآنی / حمید عابدی فیروزجایی ۱۲۶